

Медіація у врегулюванні конфліктів

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>05 Соціальні та поведінкові науки</i>
Спеціальність	<i>054 Соціологія</i>
Освітня програма	<i>Врегулювання конфліктів та медіація</i>
Статус дисципліни	<i>Вибіркова</i>
Форма навчання	<i>очна(денна)/заочна/дистанційна/змішана</i>
Рік підготовки, семестр	<i>4курс, осінній/весняний семестри</i>
Обсяг дисципліни	<i>4 кред. ЕКТС/120 годин</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>залік</i>
Розклад занять	<i>Лекції: Практичні заняття:</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лектор і практичні: викладач Баханов Олексій Юрійович +380957712095 bakhnov@ukr.net</i>
Розміщення курсу	<i>Google class</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Конфлікт є невід'ємною частиною нашого життя. Різниця у поглядах інтересах та потребах людей призводить до виникнення складних ситуацій та порушує комунікацію між ними. Сфери прояву конфліктів украй різноманітні: політика, економіка, соціальні відносини, погляди й переконання людей. Нажаль, як показує практика, конфлікти вирішуються або силовим методом, або за допомогою судової процедури. Це пов'язано зі сприйняттям конфлікту, як негативного явища якого більшість людей намагається уникати. А у разі неможливості цього зробити, ідуть до кінця у відстоюванні власних інтересів. Але існує альтернативний метод вирішення спорів – це медіація. Яка розглядає конфлікт як можливість пошуку нових рішень. На данні час медіація широко використовується у світі. Медіація, як один з видів альтернативного вирішення спорів стає невід'ємною складовою соціальної і правової культури суспільства. Основні принципи медіації такі як, неупередженість, конфіденційність та добровільність дають змогу у процесі вирішення конфлікту прийти к консенсусу з максимальним урахування бажань та вимог конфлікуючих сторін.

Опанування базових основ медіації дає змогу подолати труднощі у спілкуванні, знизити градус емоційної напруги конфлікуючих сторін. Які є види та моделі медіації? Як їх використовувати під час вирішення конфлікту? Як складати карту конфлікту? Що таке мова тіла? Що таке медіабельність спору?

Як визначати емоційний градус конфлікту? Що таке фрази бар'єри та фрази помічники? Які є види запитань та як їх використовувати? Що таке медіаційна угода?

На ці та низку інших подібних питань студент зможе правильно відповісти, лише зрозумівши і засвоївши тонкощі процедури проведення медіації, принципи медіації, види та моделі медіації, різновиди медіації.

Завдяки засвоєнню змісту програми студенти матимуть можливість аналізувати сучасну практичну медіацію, шляхи врегулювання конфлікту, що спираються на новітні соціологічні дослідження. Викладач надаватиме цілісний огляд багатоманітних типів сучасних конфліктів та характеризує соціальні причини їх виникнення. На заняттях буде виявлено особливості новітніх форм медіації. Викладач продемонструє роль посередництва і переговорів у врегулюванні і трансформації конфлікту. Буде розглянуто теоретичні підходи щодо управління конфліктом та його вирішення за допомогою медіації.

Студенти вмітимуть здійснювати аналіз причин, динаміки та наслідків конфлікту через побудову карти конфлікту на практичних заняттях. Від студентів очікується вміння застосовувати сучасні моделі медіації при вирішенні конфліктів. Для провадження подальшої професійної діяльності студенти набувають навичок формулювання переговорних позицій під час врегулювання конфлікту, отримують знання щодо особливостей процесу медіації та засад проведення діалогу.

Комунікація з викладачем можлива і заохочуватиметься на навчальних заняттях, а також в межах двох годин консультацій з викладачем, місце та час якої повідомляється студентам додатково.

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів здатностей:

- застосовувати знання в практичних ситуаціях (ЗК-1)
- працювати в команді (ЗК-3)
- бути критичним і самокритичним (ЗК-4)
- опонувати навички міжособистісної взаємодії (ЗК-7)
- здійснювати аналіз соціальних причин та наслідків конфлікту (ФК-9)
- організовувати та підтримувати безпечний та комфортний простір для конструктивних переговорів (ФК-10)
- здійснювати процедуру медіації, налагоджувати та підтримувати комунікацію між різними сторонами конфлікту (ФК-11)
- вести інформаційно-просвітницьку діяльність на територіях, що перебувають (або тривалий час перебували) в зоні бойових дій (ФК-12)
- здійснювати миротворчу діяльність відповідно до норм міжнародного та вітчизняного права та загальнолюдських етичних міркувань (ФК-13)

Завданням дисципліни є формування таких результатів навчання:

1. Формування у студентів розуміння соціологічної теорії конфліктів та миру, причин та особливостей перебігу регіональних та етнічних конфліктів у світі, методів та процедур їх врегулювання та попередження (PH-13)
2. Визначати найбільш ефективні стилі управління в різних типах організацій, оцінювати мотиваційний фон персоналу організації, рівень конфліктності в колективі, використовувати технології PR в управлінні організацією (PH-14)

Після засвоєння навчальної дисципліни мають продемонструвати такі результати навчання:

Знання:

- джерел виникнення, структури та видів конфлікту;
- природи виникнення та поняття медіації;
- сутності та функцій медіації;
- теоретичних підходів управління конфліктом та його вирішення шляхом медіації;
- особливостей процесу медіації та засад проведення переговорів;

- способів впливу особи та організацій на політику;
- принципів міжнародної політики;
- особливостей застосування медіації у сфері суспільних відносин;
- структури суспільства, соціальної стратифікації, класифікації соціальних груп;
- способів вирішення соціальних конфліктів;
- про особливості процесу сімейної медіації;
- про особливості та перспективу розвитку медіації в Україні;
- принципів організації соціологічних досліджень;

Уміння:

- аналізувати причини виникнення соціально-політичних конфліктів;
- здійснювати критичний аналіз причин виникнення конфлікту та способів їх вирішення;
- критично оцінювати дії учасників конфлікту;
- пояснювати функціонування особистості, групи, спільноти, організації у процесі медіації;
- знаходити причинно-наслідкові зв'язки між соціально-політичними процесами та конфліктами, що відбуваються в суспільстві;
- формулювати переговорні позиції під час врегулювання конфліктів;
використовувати знання процедури проведення медіації у професійній галузі;

Студенти також отримують практичний досвід формування імітаційних кейсів, застосування сучасних моделей, стадій, технік медіації у своїй професійній та громадській діяльності.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Для вивчення дисципліни студенту бажано мати аналітичні та логічні здібності, вміння міркувати процесом, навички командної роботи.

Дисципліна вивчається після опанування соціально-політичних, економічних та правових дисциплін. Перебуває у певному зв'язку з такими дисциплінами, як Політична наука: конфліктологічний підхід, Політичний діалог та медіація. Знання отримані під час вивчення дисципліни допоможуть під час опанування таки дисциплін як: Теорія і практика переговорів у медіації, Миротворення та прогнозування конфліктів, Медіація та міротворчість.

Вивчення дисципліни дозволить ефективніше опановувати комунікативні навички та вирішувати складні конфліктні ситуації під час професійної діяльності.

3. Зміст навчальної дисципліни

Денна форма

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	Всього:	у тому числі:		
		Лекції	Практичні	СРС
1	2	3	4	5
Тема 1. Поняття , сутність, види та функції конфлікту.	20	2	2	10
Тема 2. Сутність та природа медіації.	11	2	2	7
Тема 3. Принципи та процедура медіації.	11	2	2	7
Тема 4. Види, моделі та техніки медіації.	13	2	6	7
Тема 5. Сімейна медіація.	15	2	6	7
Тема 6. Медіація в освітньому просторі.	15	2	2	7
Тема 7. Бізнес медіація	15	2	4	7
Тема 8. Медіація у вирішенні трудових спорів.	15	2	6	7

Тема 9. Міжнародні стандарти медіації. Перспективи розвитку медіації в Україні.	11	2	6	7
Всього годин:	120	18	36	66

Заочна форма

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	Всього:	у тому числі:		
		Лекції	Прак-тичні	СРС
1	2	3	4	5
Тема 1. Поняття , сутність, види та функції конфлікту.	20	2	1	10
Тема 2. Сутність та природа медіації.	11	2	1,5	10
Тема 3. Принципи та процедура медіації.	11	-	-	10
Тема 4. Види, моделі та техніки медіації.	13	2	1,5	10
Тема 5. Сімейна медіація.	15	-	-	20
Тема 6. Медіація в освітньому просторі.	15	-	-	20
Тема 7. Бізнес медіація	15	-	-	10
Тема 8. Медіація у вирішенні трудових спорів.	15	-	-	10
Тема 9. Міжнародні стандарти медіації. Перспективи розвитку медіації в Україні.	11	-	-	10
Всього годин:	120	6	4	110

4. Навчальні матеріали та ресурси

Для успішного вивчення дисципліни достатньо опрацювати навчальний матеріал, який викладається на лекціях та семінарських заняття , а також ознайомитись з:

4.1 Базова література

- 1.Базове дослідження із застосування правосуддя перехідного періоду в Україні: монографія / за заг. ред. А. П. Буценка, М. М. Гнатовського. – К.: «РУМЕС", 2017. – 592 с.
- 2.Ледерак Дж. П. Розбудова миру: стале примирення в розділених суспільствах. Пер. з англ. Д. Каратеева та Л. Лозової. - К.: Дух і літера, 2019. - 256 с.
3. Шаповал В.М. Конституційне право зарубіжних країн [підручник]/ В.М. Шаповал – К.: “АртЕк”, 2002
- 4.Арендт Х. Что такое свобода? / Х. Арендт. Между прошлым и будущим. Восемь упражнений в политической мысли [Текст] / пер. с англ. и нем. Д. Аронсона. М.: Изд-во Института Гайдара, 2014. – 416 с.– Режим доступу: <https://postnauka.ru/longreads/25091>
- 5.Барабаш О. Стратегії поведінки в конфліктній ситуації. Підприємництво, господарство і право. 2017. № 3. С.208–212.

6. Бобровник С. В. Компромiс i конфлiкт у правi: антропологокомунiкативний пiдхiд до аналізу : монографiя. Київ : Юридична думка, 2011. 383 с.
7. Веремчук А. М. Конфлiкти у спiлкуванні та шляхи їх розв'язання. Збiрник наукових праць Інституту психологiї іменi Г. С. Костюка Нацiональної АПН України. Проблеми загальної та педагогiчної психологiї. 2012. Т. 24. ч. 6. С. 67–74.
8. Герасiна Л. М., Требiн М. П., Водник В. Д. та iн. Конфлiктологiя : навч. посiб. Харкiв : Право, 2012. 128 с. 5. Дарендорф Р. Элементы теории социального конфликта. Социологические исследования. 1994. № 5. С. 142–146. URL: http://ecsocman.hse.ru/data/968/645/1216/019_darendorf.pdf
6. Джеллiнген Д. Заповiгання насильству / Пер. з англ. В. В. Штенгелев. Київ : Сфера, 2004. 168 с.
9. Дуткевич Т. В. Конфлiктологiя з основами психологiї управлiння : навч. посiб. Київ : Центр навчальної лiтератури, 2005. 456 с.
10. Вступ до альтернативного вирiшення спорiв : навч. посiб. / Г. В. Анікіна, Ю. В. Білоусов, Н. Л. Бондаренко-Зелiнська [та iн.] ; пiд ред. У. Хелльманна, Н. Л. Бондаренко-Зелiнської. Хмельницький : Хмельницький унiверситет управлiння та права, 2017. 234 с.
11. Гриб А. М., Михайлов О. М. Становлення та розвиток iнституту примирення на українських землях (IX ст. — 1917 р.): монографiя. Одеса : Фенікс, 2018. 202 с.
12. Здрок О. Н. Медиация: пособие. Минск: Четыре четверти, 2018. 540 с.
13. Фурса С. Медiацiя в Україні : актуальні питання теорiї i практики та необхідність законодавчої регламентацiї. Вiсник Київського нацiонального унiверситету іменi Тараса Шевченка. Юридичнi науки. 2014. Вип. 1. С. 5–9. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKNU_Yur_2014_1_3
14. Вебер М. Три чисті типи легiтимного панування // Вебер М. Соцiологiя. Загальноiсторичнi аналізи. Полiтика / Макс Вебер ; Перекл. з нiм., пiслям. та комент. О. Погорiлого. — Київ, 1998.- С. 157–272. Режим доступу: <http://litopys.org.ua/weber/wbs.htm>
15. Алмонд Г. Гражданская культура. Политические установки и демократии пяти наций / Г. Алмонд // Политология: [хрестоматия / Сост. проф. М.А.Василик, доц. М.С.Вершинин]. — М.: Гардарики, 2000. — С. 559-576.
16. Багiнський А.В. Україна у «вирвi причинностi»: час якiсних змiн / Андрiй Владиславович Багiнський // Вiсник Нацiонального технічного унiверситету України “Київський полiтехнiчний iнститут”. Полiтологiя. Соцiологiя. Право. — 2015. — №1/2 (25/26). — С. 19–24.
17. Куценко О. Зигзаги демократизации политического режима в Украине / О. Куценко // Социология: теория, методы, маркетинг. — 2005. — № 3. — С.65–79.
18. Мацiєвський Ю. Мiж авторитаризмом та демократiєю: полiтичний режим пiсля «помаранчевої революцiї» / Ю. Мацiєвський // Полiтичний менеджмент. — 2006. — № 5. — С. 18 — 32.
19. Фисун А.А. Демократия, неопатримониализм и глобальные трансформации / Фисун А.; Региональный филиал Национального ин-та стратегических исследований в г.Харькове. — Х.: Константа, 2006. — 352 с.
20. Культурні цiнностi Європи/ За ред. Ганса Йоаса i Клауса Віганда.- Пер.з нiм.- К.:ДУХ I ЛІТЕРА, 2014.-551 с.,(С. 9-11 ; 227-230; 439-441).
21. Юн Эльстер. Объяснение социального поведения: еще раз об основах социальных наук/Пер. с англ. под науч. ред. А. Смирнова, Серия «Социальная теория»,Изд. дом Высшей школы экономики, 2011,- 472с; Электронный режим доступа: <https://id.hse.ru/books/37619478.html>
22. Медiацiя у професiйній дiяльностi юриста : пiдручник / авт. кол.: Т. Білик, Р. Гаврилук, І. Городиський [та iн.] ; за ред. Н. Крестовської, Л. Романадзе. — Одеса : Екологiя, 2019. — 456 с. : іл.

4.2 Допомiжна лiтература:

1. АдорноТ. Исследованияавторитарнойличности / Т. Адорно. –М. : Академияисследованийкультуры, 2001. – 412 с
2. АлексісдеТоквільПродемократіювАмериці / АлексісдеТоквіль ;пер. сфр. – К. : Всесвіт, 1999. – 587 с.
3. АлмондГ. Политическаянаука: историядисциплины / Г. Алмонд // Полис. – 1997. –№ 6.
4. Арато А. Гражданское общество и переходный период от авторитаризма к демократии/ А. Арато, Д. Коэн/ Гражданское общество. – М.: Издательство «Весь мир», 2003. – 784 с.
5. БурдьєП. Социологияполитики / П. Бурдьє ; Пер. сфр. ; сост., ред. Н. А. Шматко. –М. : Socio-logos, 1993. – 336 с
6. ВаллерстайнИ. Анализмировыхсистемиситуациявсовременноммире / И. Валлерстайн ; пер. сангл. –СПб. : Университетскаякнига, 2001. – 416 с.
7. ВеберМ.Харизматическоегосподство//Соц.исслед.–1988.–№5.–С.68-78.
8. ГелнерЕрнестНаціітанационалізм / ЕрнестГелнер ; персангл. –К. :Таксон, 2003.–300 с.
9. . Дерлугьян Г. Как устроен этот мир. Наброски на макросоциологические темы / Г. Дерлугьян. М.: Издательство института Гайдара, 2013. – 392 с.
10. ДжиласМилован. Лицототалитаризма / ДжиласМилован. – М. : Наука, 1992. – 157 с.
11. ДювержеМ. Политическиепартии / М. Дюверже ; пер. сфр. –М. : Академи-ческийпроект, 2000. – 558 с.
12. Кутуев П. В. Модерн, модернізація та розвиток: ідеї та практики / П.В. Кутуев – К.: Талком, 2015 – 467 с.
13. Кутуев П.В. Интеллектуальные истоки современного неолиберализма и социологический дискурс о развитии / П. В. Кутуев, Д.Л. Герчановский // ВісникНаціональноготехнічногоуніверситетуУкраїни «Київськийполітехнічнийінститут». Політологія. Соціологія. Право. — 2013. — № 1. — С. 65-71.
14. Лейпхард А. Демократия в многосоставных обществах/ А. Лейпхард. – М.: Аспект-Пресс, 1999. – 271 с.
15. ЛипинськийВ. Листидобратів-хліборобів. Про ідею й організацію українського монархізму / В. Липинський // Філософськаісоціологічнадумка. – 1991. –№ 10. –С. 63–83.
16. ЛуманН. Власть / Н. Луман ; пер. снем. –М. : Праксис, 2001. – 256 с.
17. Макарчук В. С. Загальна історія держави і права зарубіжних країн / В.С. Макарчук – К.: Атіка, 2009 – 624 с.
18. МалкинЕ. Б. Основыизбирательныхтехнологийипартийногостроительства / Е. Б. Малкин. – К. : Основніцінності, 2005. – 524 с.
19. МананП'єр. Інтелектуальнаісторіялібералізму / МананП'єр ; пер. сфран. – К. : ДухіЛітера, 2005. – 211 с.
20. МанхеймК. Идеологияиутопия / К. Манхейм // Диагнознашеговремени ; перснем. иангл. – М. : Юрист, 1994. –С. 7–276.
21. Нациииационализм / Б. Андерсон, О. Бауэр, М. Хрохидр. ; пер. сангл. инем. –М. : Праксис, 2002. – 416 с.
22. ОбушнийМ. І. Партологія : навч. посібникдлявузів / М. І. Обушний. –К. : Арістей, 2006. – 432 с.
23. Ортега – іГассетХ. Вибранітвори / Ортега – іГассетХ. – К. : Основи, 1994. – 420 с.
24. Основидемократії : посібник / заг. Ред. А. Колодій. – К. : АйБі, 2002. – 684 с.
25. ПайпсР. Собственностьисвобода / Р. Пайпс ; пер. сангл. –М. : Моск. школаполит. исслед., 2000. – 415 с.
26. Політичніпартіїувиборах: теоріятапрактикавиборчоїкампанії : навчально-методичнийпосібник. –К. : Знання, 2012. – 373 с.
27. ПопперК. Р. Открытоеобществооеговраги. В 2-хт. / К. Р. Поппер. –М. : Международныйфонд "Культурнаяинициатива", Фенікс, 1992. Т. 1. – 448 с.; Т. 2. – 524 с.
28. Политическое развитие России. 2014–2016 : Институты и практики авторитарной консолидации / под ред. К. Рогова. — Москва : Фонд «Либе-ральная Миссия», 2016. — 216 с.
29. Порівняльнаполітика: основніполітичнісистемисучасногосвіту / заред. В. С. Бакіров, М. І. Сазонов, Л. М. Герасінатаін. –Х. : Вид. ХНУім. В. Н. Каразіна, 2008. – 574 с

30. Работяжев Н. В. Феномен тоталитаризма: Политическая теория и исторические метаморфозы / Н. В. Работяжев. – М. : Наука, 2005. – 327 с.
31. Романюк А. Партії та електоральна політика / А. Романюк. – Львів : Астролябія, 2005. – 366 с.
32. Фисун А. Украинская неопатримониальная демократия: формирование, специфика и тенденция развития / А. Фисун // режим доступа: http://philosophy.karazin.ua/ua/kafedra/staff_pol/books/fisun/fisun_oikoumene_2011_8.pdf
33. Шляхтун П. П. Конституційне право України / П.П. Шляхтун – К.: Освіта України, 2008. – 591 с.
34. Багінський А.В. Консолідація демократії: часовий вимір /А.В. Багінський // Час у дзеркалі науки: I Міжнародна наукова міждисциплінарна конференція (19 березня 2011 року): Матеріали виступів. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – С.61—63.
35. Багінський А.В. Методологія проектів «Freedom House»: «за» та «проти» /А.В. Багінський // Збірник тез Першого національного конвенту українського відділення Міжнародної асоціації студентів політичної науки (м. Одеса, 24—25 березня 2011 року). – Одеса: Фенікс, 2011. – С.16—19.
36. Мельвиль А. Ю., Стукал Д. К., Миронюк М. Г. «Царь горы», или почему в посткоммунистических автократиях плохие институты // Полис. Политические исследования. - 2013. - № 2. - С. 125-143.
37. Растоу Д.А. Переходы к демократии: попытка динамической модели / Д.А. Растоу // Полис. — 1996. — № 6. — С.5 — 15.
38. Сартори Дж. Демократия и определения / Дж. Сартори // Проблемы демократии в политической мысли XX века. — М, 1999. — Вып.2. — С. 29—39.
39. Альтюсер Луї . «Економічно-філософські рукописи 1844 р.» Карла Маркса. Політична економія і філософія; <https://vpered.wordpress.com/2009/10/14/althusser-manuscripts-de-1844/>
40. Мангайм Карл. Ідеологія та утопія/Пер. з нім. - К.:ДУХ І ЛІТЕРА, 2008.-370 с.
41. Michael_Sandel._Justice_-_What_s_the_Right_Thing_to_Do.NEW YORK Justice: A Reader, editor (2007)
42. Манов, Ф. В тени королей. Политическая анатомия демократического представительства/пер. с англ. А.Яковлева—М.: Изд-во Инс титута Гайдара, 2014.—176 с.,(С.12-14, 47, 58-59)
43. 7.Дэвид Франклин. Мир в 2050 году. https://www.mann-ivanov-ferber.ru/books/paperbook/the_world_in_2050/
44. Шумпетер Йозеф. Капитализм, социализм и демократия - royallib.com/rtf

В якості допоміжних матеріалів пропонується використання інформаційні ресурси кафедри соціології, що містять відеоматеріали з лекціями провідних вчених, їх монографії і статті, а також методичні матеріали і архів фахового наукового видання кафедри.

1. Відео: <http://www.sociology.kpi.ua/useful-links?lang=ru>
2. Монографії і статті: <http://www.sociology.kpi.ua/literature?lang=ru>
3. Методичні матеріали: <http://www.sociology.kpi.ua/instructions?lang=ru>
5. <http://www.socio-journal.kpi.kiev.ua/> - Вісник КПІ ім. Ігоря Сікорського. Соціологія. Політологія. Право.
6. <http://i-soc.com.ua/journal/content.php> – Социология: теория, методы, маркетинг.
7. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.
8. <https://prometheus.org.ua/>. Найкращі онлайн-курси України та світу.
9. <https://nsuworks.nova.edu/pcs/about.html> – Peace and Conflict Studies Journal

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

5.1 Денна форма
Лекційні заняття

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (завдання на СРС)
1	<p>Тема 1. Поняття , сутність, види та функції конфлікту. Основні питання: Сутність структура та види конфліктів. Ознаки конфліктів. Чинники та джерела виникнення конфліктів. Об'єктивні та суб'єктивні складові конфлікту. Функції конфлікту. Практичні кейси. СРС: Розгляд групових та міжособових конфліктів</p>
2	<p>Тема 2. Сутність та природа медіації. Основні питання: Природа та поняття медіації. Компоненти медіації. Позиції, інтереси, потреби, як основні складові медіаційного процесу. Сфера застосування медіації. Переваги медіації. Практичні кейси на розуміння позицій, інтересів та потреб. СРС: Розгляд принципів медіації. Розгляд практичних кейсів щодо способів вирішення конфліктів.</p>
3	<p>Тема 3. Принципи та процедура медіації. Основні питання: Ключові принципи медіації. Процедурні принципи. Організаційні принципи. Предметна та процедурна конфіденційність. Основні складові процедури медіації. Учасники медіації. Функції медіатора. Премедіація. Медіабельність спорів. Практичні кейси. СРС: Розгляд практичних кейсів на предмет медіабельності.</p>
4	<p>Тема 4. Види, моделі та техніки медіації. Основні питання: Превентивна медіація. Медіація врегулювання спорів. Приватна медіація. Інтегрована медіація. Позасудова та присудова медіація. Добровільна та обов'язкова медіація. Он-лайн медіація. Відновна модель. Норативна модель. Класична модель. Оціночна модель. Розрахункова модель. Терапевтична модель. Фасилітаційна модель. Регулятивна модель. Трансформативна модель. Фази медіації. Активне слухання. Мозговий штурм. Торг. Схожа ситуація. Моделювання. Обмін почуттями. Компромісні домовленості. Директивна дія. Третейський суддя, Арбітр, Посередник, Помічник, Спостерігач. Практичні кейси. СРС: Розгляд видів та моделей медіації. Опрацювання технік медіатора.</p>
5	<p>Тема 5. Сімейна медіація. Основні питання: Причини виникнення сімейних конфліктів. Особливості процедури проведення сімейної медіації. Участь неповнолітніх у процедурі медіації. Психологія в сімейній медіації. Перспективи практичного застосування сімейної медіації в Україні. Практичні кейси СРС: Опрацювання технік медіатора</p>
6	<p>Тема 6. Медіація в освітньому просторі.</p>

	<p>Основні питання: Конфлікт і медіація в освіті. Моделі та техніки медіації в освіті. Служби примирення у вирішенні конфліктів. Українська модель медіації в освіті. Практичні кейси.</p> <p>СРС: Розгляд стадій та складових медіації в освітньому процесі.</p>
7	<p>Тема 7. Бізнес медіація.</p> <p>Основні питання: Сфера застосування та медіабельність бізнес медіації. Особливості проведення медіації у комерційних спорах. Практичне застосування бізнес медіації, як фактор формування та розвитку цивілізованих відносин у господарській сфері в Україні. Практичні кейси.</p> <p>СРС: Розгляд стадій та складових бізнес медіації</p>
8	<p>Тема 8. Медіація у вирішенні трудових спорів.</p> <p>Основні питання: Особливості медіації у вирішенні трудових спорів. Фази медіації у вирішенні трудових спорів. Стадії та етапи медіації у трудових відносинах. Індикатори медіабельності трудового спору Робота з інтересами та потребами сторін .Практичні кейси.</p> <p>СРС: Розгляд стадій та складових медіації у вирішенні трудових спорів..</p>
9	<p>Тема 9. Міжнародні стандарти медіації. Перспективи розвитку медіації в Україні</p> <p>Основні питання: Правове регулювання медіації та її практичне застосування в країнах світу. Регламентація процедури медіації. Права та обов'язки учасників медіації у міжнародній практиці. Декларації генеральної Асамблеї ООН. Інструменти розвитку медіації в Україні. Світовий досвід та розвиток медіації в Україні. Особливості практичного впровадження медіації в Україні.</p> <p>СРС: Особливості процедури проведення медіації у міжнародній практиці. Ознайомлення з проектами закону про медіацію</p>

Семінарські (практичні) заняття

Основною формою роботи на семінарському занятті є практичні кейси, які поєднують комунікативні здатності слухачів з демонстрацією та закріпленням знань. Викладач оцінює як глибину, ширину, точність визначень під час вирішення конфліктної ситуації, студента, здатність оперативно реагувати на запитання аудиторії.

Семінарські заняття мають на меті розвиток у студентів вміння працювати з науковою літературою, приймати активну участь у дискусії, формулювати та відстоювати свою позицію, розробляти та представляти презентації з ключових тем

Основні завдання циклу семінарських (практичних) занять:

- сформулювати у студентів розуміння поняття медіації та її сутності;
- сформулювати у студентів поняття сутності та видів конфлікту;
- засвоєння студентами знань щодо особливостей застосування технік та методів в медіації;
- засвоєння студентами знань щодо особливості поведінки під час конфлікту;
- ознайомлення студентів з видами медіації в сучасному світі;
- засвоєння студентами знань про структуру, процедуру та фази медіації;

- засвоєння студентами знань про процес практичного проведення медіації;
- ознайомлення студентів з правовим регулювання медіації в Україні та світі;
- засвоєння студентами знань щодо особливостей проведення сімейної медіації;
- засвоєння студентами знань щодо особливостей проведення бізнес медіації;
- засвоєння студентами знань щодо особливостей проведення медіації під час вирішення трудових спорів;
- засвоєння студентами знань щодо реалізації процедури медіації в сфері освіти;
- ознайомлення студентів з процедурою проведення медіації у країнах світу;
- з'ясування перспективи розвитку медіації в Україні

№ з/п	Назва теми заняття та перелік основних питань (перелік дидактичного забезпечення, питання для поточного контролю та завдання на СРС)
1	<p>Тема 1. Поняття , сутність, види та функції конфлікту</p> <p>Заняття передбачає аналіз структури та видів конфліктів, ознак конфліктів, чинників та джерел виникнення конфліктів. Розгляд конфліктних ситуацій на прикладі шкали ескалації конфлікту Ф. Глазла.</p> <p>Очікується що протягом заняття студенти під керівництвом викладача розглянуть конфліктні кейси. Розробляють карту конфлікту. Визначають рівень емоційної напруги конфліктуючих сторін, та обирають стратегію вирішення конфлікту.</p>
2	<p>Тема 2. Сутність та поняття медіації.</p> <p>Заняття передбачає аналіз природи виникнення медіації та порівняльний аналіз судового та медіаційного варіантів вирішення спору. Очікується що під керівництвом викладача студенти розглядають конфліктні кейси, які допомагають зрозуміти різницю між інтересами та потребами людини.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <p>На базі розглянутих кейсів запропонувати декілька варіантів вирішення .</p>
3	<p>Тема 3. Принципи та процедура медіації.</p> <p>Завдання для поточного контролю:</p> <p>Використовуючи запропонований кейс провести процедуру медіації з використанням перед діалогової частини та без.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <p>Зробити аналіз помилок зроблених під час виконання практичного кейсу.</p>
4	<p>Тема 4. Види, моделі та техніки медіації.</p> <p>Превентивна медіація. Медіація врегулювання спорів. Приватна медіація. Інтегрована медіація. Позасудова та присудова медіація. Добровільна та обов'язкова медіація. Он-лайн медіація.</p> <p>Очікується, що студенти використають засвоєні види медіації для проведення процедури медіації у запропонованих практичних кейса Студенти мають бути готовими аргументувати свій вибір техніки медіації.</p>

	<p>Організовуватиметься дискусія, присвячена аналізу помилок зроблених під час виконання практичного кейсу на попередньому семінарському занятті.</p> <p>Завдання на СРС: Зробити аналіз помилок зроблених під час виконання практичного кейсу.</p>
5	<p>Тема 4. Види, моделі та техніки медіації.</p> <p>Відновна модель. Норативна модель. Класична модель. Оціночна модель. Розрахункова модель. Терапевтична модель. Фасилітаційна модель. Регулятивна модель. Трансформативна модель.</p> <p>Очікується, що студенти використають засвоєні види медіації для проведення процедури медіації у запропонованих практичних кейса Студенти мають бути готовими аргументувати свій вибір техніки медіації.</p> <p>Організовуватиметься дискусія, присвячена аналізу помилок зроблених під час виконання практичного кейсу на попередньому семінарському занятті.</p> <p>Завдання на СРС: Зробити аналіз помилок зроблених під час виконання практичного кейсу.</p>
6	<p>Тема 4. Види, моделі та техніки медіації.</p> <p>Фази медіації. Активне слухання. Мозговий штурм. Торг. Схожа ситуація. Моделювання. Обмін почуттями. Компромісні домовленості. Директивна дія. Третейський суддя, Арбітр, Посередник, Помічник, Спостерігач.</p> <p>Очікується, що студенти використають засвоєні види медіації для проведення процедури медіації у запропонованих практичних кейса Студенти мають бути готовими аргументувати свій вибір техніки медіації.</p> <p>Організовуватиметься дискусія, присвячена аналізу помилок зроблених під час виконання практичного кейсу на попередньому семінарському занятті.</p> <p>Завдання на СРС: Зробити аналіз помилок зроблених під час виконання практичного кейсу</p>
7	<p>Тема 5. Сімейна медіація.</p> <p>Причини виникнення сімейних конфліктів. Особливості процедури проведення сімейної медіації. Участь неповнолітніх у процедурі медіації.</p> <p>Очікується, що студенти, використовуючи свої знання процедури медіації та технік медіації для проведення сімейної медіації. Студенти мають бути готовими аргументувати послідовність процедури медіації та обраної техніки. Володіти тонкощами проведення медіації під час вирішення сімейних спорів за участю неповнолітніх.</p> <p>Завдання для поточного контролю : Провести процедуру медіації запропонованого практичного кейсу</p> <p>Завдання на СРС: Зробити аналіз помилок зроблених під час виконання практичного кейсу.</p>
8	<p>Тема 5. Сімейна медіація.</p> <p>Психотерапія та психологічне консультування в медіації. Особливості процедури медіації з залученням психолога-консультанта. Емоційна складова медіації.</p> <p>Очікується, що студенти, використовуючи свої знання процедури медіації та технік медіації для проведення сімейної медіації. Студенти мають бути готовими аргументувати послідовність процедури медіації та обраної техніки. Володіти тонкощами проведення медіації під час вирішення сімейних спорів за участю неповнолітніх.</p>

	<p>Завдання для поточного контролю : Провести процедуру медіації запропонованого практичного кейсу</p> <p>Завдання на СРС: Зробити аналіз помилок зроблених під час виконання практичного кейсу.</p>
9	<p>Тема 5. Сімейна медіація Психологія в сімейній медіації. Перспективи практичного застосування сімейної медіації в Україні.</p> <p>Очікується, що студенти, використовуючи свої знання процедури медіації та технік медіації для проведення сімейної медіації. Студенти мають бути готовими аргументувати послідовність процедури медіації та обраної техніки. Володіти тонкощами проведення медіації під час вирішення сімейних спорів за участю неповнолітніх.</p> <p>Завдання для поточного контролю : Провести процедуру медіації запропонованого практичного кейсу</p> <p>Завдання на СРС: Зробити аналіз помилок зроблених під час виконання практичного кейсу.</p>
10	<p>Тема 6. Медіація в освітньому просторі. Організовуватиметься дискусія, присвячена аналізу помилок зроблених під час виконання практичного кейсу на попередньому семінарському занятті. Студенти мають бути готовими аргументувати послідовність процедури медіації та обраної техніки. Володіти тонкощами проведення медіації під час вирішення конфліктів в освітньому просторі.</p> <p>Завдання для поточного контролю : Провести процедуру медіації запропонованого практичного кейсу</p> <p>Завдання на СРС: Зробити аналіз помилок зроблених під час виконання практичного кейсу.</p>
11	<p>Тема 7. Бізнес медіація. Сфера застосування та медіабельність бізнес медіації. Особливості проведення медіації у комерційних спорах.</p> <p>Організовуватиметься дискусія, присвячена аналізу помилок зроблених під час виконання практичного кейсу на попередньому семінарському занятті. Студенти мають бути готовими аргументувати послідовність процедури медіації та обраної техніки. Володіти тонкощами проведення медіації під час вирішення майнових спорів.</p> <p>Завдання для поточного контролю : Провести процедуру медіації запропонованого практичного кейсу</p> <p>Завдання на СРС: Зробити аналіз помилок зроблених під час виконання практичного кейсу.</p>

12	<p>Тема 7. Бізнес медіація.</p> <p>Особливості проведення медіації у комерційних спорах. Практичне застосування бізнес медіації, як фактор формування та розвитку цивілізованих відносин у господарській сфері в Україні</p> <p>Організовуватиметься дискусія, присвячена аналізу помилок зроблених під час виконання практичного кейсу на попередньому семінарському занятті. Студенти мають бути готовими аргументувати послідовність процедури медіації та обраної техніки. Володіти тонкощами проведення медіації під час вирішення майнових спорів.</p> <p>Завдання для поточного контролю : Провести процедуру медіації запропонованого практичного кейсу</p> <p>Завдання на СРС: Зробити аналіз помилок зроблених під час виконання практичного кейсу.</p>
13	<p>Тема 8. Медіація у вирішенні трудових спорів.</p> <p>Особливості медіації у вирішенні трудових спорів. Фази медіації у вирішенні трудових спорів. Стадії та етапи медіації у трудових відносинах. Індикатори медіабельності трудового спору</p> <p>Організовуватиметься дискусія, присвячена аналізу помилок зроблених під час виконання практичного кейсу на попередньому семінарському занятті. Студенти мають бути готовими аргументувати послідовність процедури медіації та обраної техніки. Володіти тонкощами проведення медіації під час вирішення колективних спорів.</p> <p>Завдання для поточного контролю : Провести процедуру медіації запропонованого практичного кейсу</p> <p>Завдання на СРС: Зробити аналіз помилок зроблених під час виконання практичного кейсу.</p>
14	<p>Тема 8. Медіація у вирішенні трудових спорів.</p> <p>Робота з інтересами та потребами сторін. Основні характеристики трудового арбітражу та медіації.</p> <p>Організовуватиметься дискусія, присвячена аналізу помилок зроблених під час виконання практичного кейсу на попередньому семінарському занятті. Студенти мають бути готовими аргументувати послідовність процедури медіації та обраної техніки. Володіти тонкощами проведення медіації під час вирішення колективних спорів.</p> <p>Завдання для поточного контролю : Провести процедуру медіації запропонованого практичного кейсу</p> <p>Завдання на СРС: Зробити аналіз помилок зроблених під час виконання практичного кейсу.</p>
15	<p>Тема 8. Медіація у вирішенні трудових спорів.</p> <p>Елементи медіації у трудовому арбітражі. Медіація та трудовий арбітраж: спільне та особливе.</p> <p>Організовуватиметься дискусія, присвячена аналізу помилок зроблених під час виконання практичного кейсу на попередньому семінарському занятті. Студенти мають бути готовими аргументувати послідовність процедури медіації та обраної</p>

	<p>техніки. Володіти тонкощами проведення медіації під час вирішення колективних спорів.</p> <p>Завдання для поточного контролю : Провести процедуру медіації запропонованого практичного кейсу</p> <p>Завдання на СРС: Зробити аналіз помилок зроблених під час виконання практичного кейсу.</p>
16	<p>Тема 9. Міжнародні стандарти медіації. Перспективи розвитку медіації в Україні</p> <p>Правове регулювання медіації та її практичне застосування в країнах світу. Регламентація процедури медіації. Права та обов'язки учасників медіації у міжнародній практиці. Декларації генеральної Асамблеї ООН.</p> <p>Організовуватиметься дискусія, присвячена аналізу помилок зроблених під час виконання практичного кейсу на попередньому семінарському занятті. Студенти мають бути готовими аргументувати послідовність процедури медіації та обраної техніки. Володіти тонкощами проведення медіації під час вирішення міжнародних спорів.</p> <p>Завдання для поточного контролю : Провести процедуру медіації запропонованого практичного кейсу.</p> <p>Завдання на СРС: Зробити аналіз помилок зроблених під час виконання практичного кейсу.</p>
17	<p>Тема 9. Міжнародні стандарти медіації. Перспективи розвитку медіації в Україні</p> <p>Особливості процесу медіації у країнах членах Європейського Союзу. Медіація у європейському правовому просторі. Директиви Європейського Парламенту та Рекомендації Європейської Комісії.</p> <p>Організовуватиметься дискусія, присвячена аналізу помилок зроблених під час виконання практичного кейсу на попередньому семінарському занятті. Студенти мають бути готовими аргументувати послідовність процедури медіації та обраної техніки. Володіти тонкощами проведення медіації під час вирішення міжнародних спорів.</p> <p>Завдання для поточного контролю : Провести процедуру медіації запропонованого практичного кейсу.</p> <p>Завдання на СРС: Зробити аналіз помилок зроблених під час виконання практичного кейсу.</p>
18	<p>Тема 9. Міжнародні стандарти медіації. Перспективи розвитку медіації в Україні</p> <p>Інструменти розвитку медіації в Україні. Світовий досвід та розвиток медіації в Україні. Особливості практичного впровадження медіації в Україні.</p> <p>Організовуватиметься дискусія, присвячена аналізу помилок зроблених під час виконання практичного кейсу на попередньому семінарському занятті. Студенти мають бути готовими аргументувати послідовність процедури медіації та обраної техніки. Володіти тонкощами проведення медіації під час вирішення міжнародних спорів.</p> <p>Завдання для поточного контролю : Провести процедуру медіації запропонованого практичного кейсу.</p> <p>Завдання на СРС: Зробити аналіз помилок зроблених під час виконання практичного кейсу.</p>

5.2 Заочна форма

Лекційні заняття

1	<p>Тема 1. Поняття , сутність, види та функції конфлікту.</p> <p>Основні питання: Сутність структура та види конфліктів. Ознаки конфліктів. Чинники та джерела виникнення конфліктів. Об'єктивні та суб'єктивні складові конфлікту. Функції конфлікту. Практичні кейси.</p> <p>СРС: Розгляд групових та між особових конфліктів</p>
2	<p>Тема 2. Сутність та природа медіації.</p> <p>Основні питання: Природа та поняття медіації. Компоненти медіації. Позиції, інтереси, потреби, як основні складові медіаційного процесу. Сфера застосування медіації. Переваги медіації. Практичні кейси на розуміння позицій, інтересів та потреб.</p> <p>СРС: Розгляд принципів медіації. Розгляд практичних кейсів щодо способів вирішення конфліктів.</p>
3	<p>Тема 3. Принципи та процедура медіації.</p> <p>Основні питання: Ключові принципи медіації. Процедурні принципи. Організаційні принципи. Предметна та процедурна конфіденційність. Основні складові процедури медіації. Учасники медіації. Функції медіатора. Премедіація. Медіабельність спорів. Практичні кейси.</p> <p>СРС: Розгляд практичних кейсів на предмет медіабельності.</p>

Семінарські (практичні) заняття

1	<p>Тема 1. Поняття , сутність, види та функції конфлікту</p> <p>Заняття передбачає аналіз структури та видів конфліктів, ознак конфліктів, чинників та джерел виникнення конфліктів. Розгляд конфліктних ситуацій на прикладі шкали ескалації конфлікту Ф. Глазла.</p> <p>Очікується що протягом заняття студенти під керівництвом викладача розглянуть конфліктні кейси. Розробляють карту конфлікту. Визначають рівень емоційної напруги конфліктуючих сторін, та обирають стратегію вирішення конфлікту.</p>
2	<p>Тема 2. Сутність та поняття медіації.</p> <p>Заняття передбачає аналіз природи виникнення медіації та порівняльний аналіз судового та медіаційного варіантів вирішення спору. Очікується що під керівництвом викладача студенти розглядають конфліктні кейси, які допомагають зрозуміти різницю між інтересами та потребами людини.</p> <p>Завдання на СРС:</p> <p>На базі розглянутих кейсів запропонувати декілька варіантів вирішення .</p>
3	<p>Тема 3. Принципи та процедура медіації.</p> <p>Завдання для поточного контролю:</p> <p>Використовуючи запропонований кейс провести процедуру медіації з використанням перед діалогової частини та без.</p> <p>Завдання на СРС:</p>

1. Самостійна робота студента

З метою поглиблення знань студентів з дисципліни, отримання досвіду самостійної роботи з науковою літературою пропонується самостійне опрацювання наукової літератури з проблемних питань. Від студентів вимагається знання основних проблем та визначень семінарських тем, вільне володіння категоріальним апаратом із дисципліни.

Крім того студенти мають самостійно розглянути завдання призначені для самостійної роботи і на основі цієї інформації вільно відповідати на поставлені питання.

Студенти самостійно опрацьовують питання:

Тема 3. Принципи та процедура медіації.

Основні питання: Ключові принципи медіації. Процедурні принципи. Організаційні принципи. Предметна та процедурна конфіденційність. Основні складові процедури медіації. Учасники медіації. Функції медіатора. Премедіація. Медіабельність спорів. Практичні кейси.

Тема 5. Сімейна медіація.

Причини виникнення сімейних конфліктів. Особливості процедури проведення сімейної медіації. Участь неповнолітніх у процедурі медіації. Психологія в сімейній медіації. Перспективи практичного застосування сімейної медіації в Україні.

Тема 6. Медіація в освітньому просторі.

Конфлікт і медіація в освіті. Моделі та техніки медіації в освіті. Служби примирення у вирішенні конфліктів. Українська модель медіації в освіті.

Тема 7. Бізнес медіація.

Основні питання: Сфера застосування та медіабельність бізнес медіації. Особливості проведення медіації у комерційних спорах. Практичне застосування бізнес медіації, як фактор формування та розвитку цивілізованих відносин у господарській сфері в Україні.

Тема 8. Медіація у вирішенні трудових спорів.

Особливості медіації у вирішенні трудових спорів. Фази медіації у вирішенні трудових спорів. Стадії та етапи медіації у трудових відносинах. Індикатори медіабельності трудового спору Робота з інтересами та потребами сторін .

Тема 9. Міжнародні стандарти медіації. Перспективи розвитку медіації в Україні

Правове регулювання медіації та її практичне застосування в країнах світу. Регламентация процедури медіації. Права та обов'язки учасників медіації у міжнародній практиці. Декларації генеральної Асамблеї ООН. Інструменти розвитку медіації в Україні. Світовий досвід та розвиток медіації в Україні. Особливості практичного впровадження медіації в Україні.

Політика та контроль

2. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Опрацьовуючи навчальний матеріал кредитного модуля «Медіація у врегулюванні конфліктів», студенти виконують індивідуальне семестрове завдання шляхом проведення процедури медіації за певними кейсами. Самостійне проведення процедури медіації сприяє поглибленню теоретичних знань студентів з окремих тем модуля, ро, сприяє формуванню вміння використовувати знання для вирішення відповідних практичних завдань. Практичні кейси студенти складають самостійно, та подають на перевірку викладачу. Проведення процедури медіації відбувається на семінарських заняттях.

Відвідуваність і виконання завдань

Дисципліна «Медіація у врегулюванні конфліктів» спрямована на формування у студентів практичних навичок проведення процедури медіації. Розробка та виконання практичних кейсів на семінарських заняттях невід'ємно пов'язані з теоретичним матеріалом який викладається на лекціях. Тому для належного розуміння та засвоєння дисципліни студентам необхідно відвідувати лекції та семінари у повному обсязі. Робота над помилками, яка проводиться на кожному занятті, дає змогу постійно вдосконалювати майстерність проведення медіації, знаходити більше варіантів вирішення конфліктних ситуацій. Форма рольової гри, що використовується під час проведення медіації дає змогу студентам розвинути комунікативні навички та оволодіти емпатичною складовою медіації. Не відвідування лекцій та семінарських занять призведе до зниження рейтингу студента. Лекційні заняття не потребують відпрацювання. Семінарські заняття обов'язково відпрацьовуються. Відпрацювання семінарського заняття відбувається шляхом розробки та виконання практичних кейсів які розглядалися під час пропущених семінарських занять, під час перерви або після завершення заняття.

Теми і завдання для практичних занять передбачені робочою програмою дисципліни, доступні у Гугл класі.

Студенти можуть вільно використовувати електронні гаджети та письмові нотатки під час роботи на лекціях та семінарських заняттях.

Форми роботи

Навчальні заняття з дисципліни «Медіація у врегулюванні конфліктів» проводяться у формі тренінгів, кожен з яких розділений на дві частини:

1. Викладання теоретичного матеріалу.
2. Практичні кейси.

На лекціях викладач формулює положення теорій сучасних теорій соціально-політичних конфліктів та моделей, видів і технік медіації, демонструє кейси сучасних конфліктів та медіації, відтворює матеріал у вигляді презентації. Лекції відбуваються у формі діалогу, коли викладач задає зустрічні запитання аудиторії щодо навчального матеріалу, може попросити дати оперативну відповідь на поточне запитання, або матеріал попередніх занять.

Основною формою роботи на семінарському занятті є практичні кейси, які поєднують комунікативні здатності студентів з демонстрацією та закріпленням знань. Викладач оцінює як глибину, ширину, точність визначень під час вирішення конфліктної ситуації, студента, здатність оперативна реагувати під час проведення процедури медіації.

На заняттях використовуватиметься кейси: «Апельсин», «Дві сестри», «Чотири вуха», «Історія крокодилової річки», «Бар'єри » та інші.

Опанування дистанційних курсів.

За бажанням здобувача в умовах, що не сприяють регулярному відвідуванню занять, допускається вивчення окремих змістовних частин освітнього компонента в асинхронному режимі, зокрема, через опанування дистанційних курсів. Для врахування в системі оцінювання балів за опанування таких курсів, вони мають відповідати змістовно силабусу, бути узгоджені із викладачем, та на підтвердження проходження курсів студент має надати відповідний документ із зазначенням назви та обсягу в годинах. Визнання результатів неформальної освіти відбувається у порядку, визначеному у відповідному Положенні КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Політика університету

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

(інша необхідна інформація стосовно академічної доброчесності)

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

3. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: [опитування за темою заняття, складання практичних кейсів, виконання завдань](#)
Календарний контроль: [проводиться двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу](#).

Семестровий контроль: [залік](#)

Оцінювання та контрольні заходи

Рейтинг студента з дисципліни складається з балів, що отримуються за:

- 1) відповіді, аналіз обраних технік медіації, видів запитань та помилок, які були зроблені студентами під час проведення процедури медіації на семінарських заняттях;
- 2) складання кейсів та участь у них на семінарських заняттях.

Робота студента на двох семінарських заняттях визначає 10% його рейтингу з дисципліни. Робота зі складання практичних кейсів та участь у них на практичних заняттях (всього 8-10 кейсів) визначає 90% рейтингу.

Студент отримує найвищий рейтинг, якщо він бере активну участь у розгляді практичних кейсів під час проведення семінарських занять, складає карту конфлікту, міркує процесом та виявляє другорядних учасників конфліктної ситуації, вільно володіє знанням етапів медіації та змінює їх послідовність в залежності від конфліктної ситуації, використовує під час проведення процедури медіації основні техніки медіації та види запитань.

Пропущені заняття, помилки у відповідях чи складених кейсах та документах необхідних для проведення процедури медіації, спричиняють зниження рейтингу студента.

Очікується, що на практичному занятті кожен студент приймає активну участь у процедуру медіації (у якості медіатора, конфлікуючих сторін, або запрошених осіб, які мають відношення до конфліктної ситуації), за кейсом що розглядається. Очікується, що студенти пояснюватимуть чому вони обрали певну техніку медіації, висловлюватимуть свою думку щодо запропонованих кейсів та обраних технік інших студентів.

Викладач оцінює роботу студента на кожному практичному занятті, під час першого і другого етапу проміжної атестації – на восьмому і шістнадцятому тижнях навчання відповідно, викладач виставляє отриману студентом суму балів в особистому кабінеті електронного кампусу.

Деталізовані критерії оцінювання результатів навчання студента визначені у положенні про PCO з дисципліни, що є додатком до РП.

Студент може оскаржити оцінку викладача, подавши відповідну скаргу викладачу не пізніше наступного дня після ознайомлення студента з виставленою викладачем оцінкою. Скарга розглядатиметься за процедурами, встановленими університетом.

Умови допуску до семестрового контролю: [зарахування усіх передбачених РП документів](#)

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

4. **Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)**

Рекомендації студентам

Під час роботи на лекціях та семінарських заняттях студент уважно слухає викладача, задає питання. Під час перегляду презентації робить нотатки. Під час участі у процедурі медіації та роботи на помилках, сміливо висловлює свою точку зору, але обов'язково аргументує її. Пропонує власні варіанти вирішення конфлікту, технік медіації, запитань та послідовності етапів процедури медіації. Не соромиться вчитись на власних помилках, намагається скласти власну карту конфлікту, та виявити приховані інтереси та потреби сторін конфлікту. Готуючи практичний кейс спирається на теоретичний матеріал та літературу, що були надані викладачем під час лекційних занять. Памятає, що студент який мовчить та не виявляє активність під час проведення занять, не дає можливості викладачу в повному обсязі оцінити рівень знань та здібностей студента. Це в свою чергу негативно впливає на проміжний та підсумковий рейтинг студента.

Позааудиторні заняття

Можлива участь студентів у створенні та роботі Студентських служб примирення (на факультеті).

Дистанційне навчання

Можливе синхронне дистанційне навчання з використанням платформ для відео-конференцій та освітньої платформи для дистанційного навчання в університеті.

Інклюзивне навчання

Допускається

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено викладачем кафедри соціології Бахановим Олексієм Юрійовичем

Ухвалено кафедрою соціології (протокол № 10 від 08.04.2023)

Погоджено Методичною комісією факультету (протокол № 8 від 02.06.2023)

**Рейтингова система оцінювання результатів навчання
(для студентів денної форми)**

Рейтинг студента з дисципліни «Медіація у врегулюванні конфліктів» складається з балів, що отримуються за:

- 1) відповіді, аналіз обраних технік медіації, видів запитань та помилок, які були зроблені студентами під час проведення процедури медіації на семінарських заняттях;
- 2) складання кейсів та участь у них на семінарських заняттях.

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання:

1. Робота на семінарських заняттях (максимальна кількість балів на 1 семінарському занятті складає 10):

активна участь у проведенні заняття; надання повної і аргументованої, логічно викладеної доповіді, відповіді, висловлення власної позиції з дискусійних питань або повністю правильне вирішення завдань з відповідним обґрунтуванням, у поєднанні зі слухними доповненнями відповідей інших студентів у процесі дискусії	8-10
активна участь у проведенні заняття; надання правильних відповідей або правильне вирішення завдань з незначними неточностями, порушеннями логіки викладення відповіді чи обґрунтування при вирішенні задачі	5-7
надання відповідей з чисельними значними похибками або вирішення задачі з грубими помилками, вирішення задачі без обґрунтування	1-4

2. Складання кейсів та участь у них на практичних заняттях (максимальна кількість балів складає 90):

Студент працював на всіх проведених заняттях, документи (їх частини) складено з дотриманням вимог щодо структури і змісту, вимог встановлених стандартів та чинного законодавства, позиція викладена чітко і логічно, обґрунтована належним чином, вимоги сформульовано правильно	81-90
Студент працював на переважній більшості проведених занять, практичні кейси (їх частини) складено з незначним порушенням основних вимог щодо структури і змісту, позиція викладена не зовсім чітко або з незначним порушенням логіки, неповне обґрунтування позиції, помилки у формулюванні запитань та документів необхідних для проведення процедури медіації	70-79
Студент працював на більшості проведених занять, документи (їх частини) складено з суттєвим порушенням основних вимог щодо структури і змісту, немає обґрунтування позиції, формулювання вимог нелогічне	50-69
Студент працював на окремих проведених заняттях, складено не всі передбачені кейси, складені документи необхідні для проведення процедури медіації не відповідають вимогам встановленим стандартам, але складені самостійно	20-49
Студент працював на окремих проведених заняттях, документи необхідні для проведення процедури медіації складено з використанням прикладів знайдених на електронних ресурсах або вони не складені самостійно	1-19

Розрахунок шкали (R) рейтингу:

Сума вагових балів контрольних заходів протягом семестру складає:

$$RD = 10 + 90 = 100 \text{ балів.}$$

Студенти, які набрали протягом семестру 60 і більше балів ($RD \geq 0,6 R$) отримують залік так званим "автоматом" відповідно до набраного рейтингу.

Студенти, які не надали всіх передбачених програмою дисципліни документів не допускаються до заліку.

Студенти, які надали всі документи, але набрали протягом семестру менше 60 балів ($RD < 0,6 R$) виправляють недоліки у наданих документах і отримують залік за результатами такої роботи із урахуванням якості складених документів і активності на семінарських (практичних) заняттях.

Для отримання студентом відповідних оцінок (ECTS та традиційних) його рейтингова оцінка (RD) переводиться згідно з таблицею:

RD	Оцінка ECTS	Оцінка традиційна
95 – 100	відмінно	Відмінно
85 – 94	дуже добре	Добре
75 – 84	добре	
65 – 74	задовільно	Задовільно
60 – 64	достатньо (задовольняє мінімальні критерії)	
$RD < 60$	незадовільно	Незадовільно

**МКР з дисципліни
для заочної форми навчання**

МКР для студентів заочної форми навчання виконується письмово у вигляді коротких відповідей на запитання. Модульна контрольна робота надсилається на пошту mdv300877@gmail.com не пізніше ніж за два тижня до початку заліково-екзаменаційної сесії студентів.

Питання МКР

1. Причини виникнення конфліктів.
2. Типологія та структура конфліктів.
3. Види та функції конфліктів.
4. Динаміка та діагностика конфлікту
5. Стратегії поведінки в конфлікті
6. Етапи та способи вирішення конфліктів.
7. Функції та фази конфлікту.
8. Діагностика конфлікту.
9. Карта конфлікту.
10. Особливості поведінки під час конфлікту.
11. Медіація, як спосіб урегулювання конфліктів.
12. Переваги медіації.
13. Принципи медіації.
14. Організаційні принципи.
15. Процедурні принципи. Основні складові процедури медіації.
16. Види та моделі медіації.
17. Функції та стратегії медіації у професійній діяльності.
18. Сторони медіації у професійній діяльності.
19. Медіатор та інші учасники медіації.
20. Взаємодія сторін медіації.
21. Позиції, інтереси, потреби, як основні складові медіаційного процесу.
22. Предметна та процедурна конфіденційність.
23. Компетентності медіатора. Конфіденційність та неупередженість у вирішенні конфліктів.
24. Техніки та фази медіації.
25. Активне слухання. Невербальна комунікація.
26. Функції медіатора.
27. Медіабельність спорів.
28. Види медіації.
29. Моделі та техніки медіації в освіті.

30. Бізнес медіація: поняття, сутність.
31. Основні характеристики трудового арбітражу та медіації
32. Процес посередництва та медіація у політичних конфліктах